

40 Soruda Yeni Mesleki Eğitim Sistemi

1-) Mesleki Eğitim Merkezleri ile ilgili değişiklik olduğunu duydum, ne değişti, beni neresi ilgilendiriyor ?

9/12/2016 Tarih ve 29913 Sayılı Resmi Gazetede yayımlanan değişiklikle mesleki eğitim merkezi zorunlu ortaöğretim kapsamına alındı. Yani ortaokulu bitirenler zorunlu ortaöğretim (lise) eğitimini mesleki eğitim merkezlerinde tamamlayabileceklerdir. Ayrıca işverenlere çalıştırdığı çırak öğrenciler için her ay devlet katkısı sağlanacaktır.

9/12/2016 tarihinden önce mesleki eğitim merkezlerine kayıtlı çırak ve kalfalar, eğitime başladıkları tarihte yürürlükte olan öğretim programları ve mevzuata göre öğrenimlerini sürdüreceklendir.

2-) Mesleki Eğitim Merkezine kimler kayıt olabilir ?

Ortaokul mezunları, her hangi bir liseden ayrılanlar, lise mezunları (şu an her hangi bir lisede okuyanlar nakil olabilir), üniversite mezunları 3308 Sayılı Mesleki Eğitim Kanununa göre çıraklık eğitimi uygulama kapsamında olan 142 meslek dalında bir işyerinde çalışanlar kayıt olabilir. Yaş sınırı yoktur.

3-) Mesleki eğitim merkezine ne zaman kayıt olabilirim ?

Ortaokul son sınıf öğrencileri Bakanlığımızca yayımlanacak kayıt kılavuzunda belirtilen tarihlerde, yaşı 18 den büyük olup her hangi bir okulda okumayan (açıköğretim hariç) ve bir iş yerinde çalışanlar yılın on iki ayında kayıt olabilmektedir. Her hangi bir okulda okuyan öğrenciler nakil olmak istediklerinde yönetmelik nakil esaslarına göre kayıt olabilmektedirler.

4-) Mesleki eğitim merkezine kayıt olduğumda mutlaka bir işyerinde çalışmak zorunda mıyım ?

Bir işyerinde çalışmak zorunludur. Ancak ortaokul son sınıf öğrencileri mesleki eğitim merkezine yerleştirildiğinde eğitim öğretimin başladığı tarihten itibaren iki ay okula devam ederler. Bu süre içinde öğrenci, öğrenci velisi veya okul aracılığı ile bir işletme bulunup sözleşme imzalandığında süreç başlamış olur.

5-) Yanımda ortaokulu bu sene bitirmiş olan oğlum çalışmaktadır. Mesleki eğitim merkezine kayıt yaptırmak zorunda mıyım ?

Kayıt yaptırmak zorunludur. 18 yaşından küçükler Mesleki Eğitim Merkezine kayıt olmadan çalıştırılmaz. Yani mesleki eğitim merkezi zorunlu bir eğitimidir.

6-) Mesleki eğitim merkezlerinde hangi meslek dallarında kayıt yaptırabilirim.

Ekteki listede gösterilen ve 3308 Sayılı Mesleki Eğitim Kanununa göre çıraklık eğitimi uygulama kapsamında olan 140 meslek dalında bir işyerinde çalışanlar kayıt olabilirler.

7-) İşyerinde pratik eğitim gören mesleki eğitim öğrencisi en az ne kadar ücret alması gerekir ?

Asgari ücretin net tutarının en az yüzde 30 u kadar ücret alır. Bunun üzerinde de ücret ödenebilir. Üst sınır yoktur.

8-) Mesleki eğitim merkezine kayıt oldum, sigortam ne zaman başlar ?

İlgili meslek dalında bir işletme ile sözleşme imzalanıp okula teslim edildiği gün SGK girişi yapılır. Örneğin sözleşme ve ekleri 5 Eylül günü okula teslim edildiğinde aynı gün SGK işe giriş bildirge işlemi yapılır, ancak SGK işe başlama tarihi bir gün sonrası yani 6 Eylül olur.

9-) Öğrenci sigortalarından aileleri yararlanabilir mi?

İş kazası ve meslek hastalığı primi ödenmekte olup sadece kendisi yararlanabilir. Anne, baba, eş, çocuk vb. yararlanamaz. Emekliliğe sayılmaz.

10-) Mesleki eğitim merkezini bitirdiğimde hangi belgeleri alabilirim ?

Sırasıyla KALFALIK ve USTALIK belgeleri alınabilir. Ustalık belgesi olanlar için düzenlenecek kurs sonunda başarılı olanlara USTA ÖĞRETİCİLİK belgesi verilmektedir.

11-) Aynı meslekte başka bir iş yerinde çalışabilir miyim ?

Bir işletme ile sözleşme imzalanıp mesleki eğitim merkezi müdürlüğünün onaylamasıyla sözleşme yürürlüğe girer. Sözleşmede yazan hükümlere aykırı olarak işyeri değiştirilemez. Ancak karşılıklı anlaşarak ve sözleşmede belirtilen hükümlere uygun olarak aynı meslek dalında başka bir işyeri ile süresi içinde sözleşme yapılıp mesleki eğitim merkezi müdürlüğünün onayı ile işyeri değişikliği yapılabilir.

12-) 29 Yaşındayım, ortaokul mezunuyum, hiç liseye gitmedim, mesleki eğitim merkezine kayıt olabilir miyim ?

Mesleki eğitim merkezine her yaştan vatandaşımız kayıt olabilir. Yaş sınırı yoktur. En az ortaokul mezunu olmak kaydıyla ve bir işletme ile sözleşme imzalanıp gerekli diğer evraklarla beraber mesleki eğitim merkezi müdürlüğüne teslim edilmesiyle süreç başlamış olur.

13-) Öğrencilerin sigorta primlerini işveren mi yoksa okul mu ödüyor ?

Öğrenci sigorta primleri okul tarafından ödenmektedir. Öğrencilere iş kazası ve meslek hastalığı sigorta primi ödenmektedir.

14-) Teorik ve pratik eğitim nedir ?

Teorik eğitim okulda yüz yüze yapılan eğitimidir. Pratik eğitim ise 140 meslek dalında usta öğretici gözetiminde işletmede yapılan eğitimidir.

15-) Mesleki eğitim merkezini bitiren LİSE mezunu sayılıyor mu ? Üniversiteye gidebilir miyim ?

Mesleki eğitim merkezini bitirip USTALIK belgesi almaya hak kazananlardan lise mezunu olmayanlar fark derslerini açık öğretim yoluyla vererek LİSE diploması almaya hak kazanırlar ve üniversite sınavlarına girebilirler.

16-) Mesleki eğitim merkezine erkek berberliği meslek dalında kayıt oldum, aynı zamanda Mesleki Açık Öğretim Lisesi Elektrik – Elektronik Teknolojisi alanına kayıt olabilir miyim ?

Mesleki eğitim merkezine kayıtlı öğrenciler aynı zamanda Açık Öğretim Lisesi, Mesleki Açık Öğretim Lisesi veya Açık Öğretim İmam Hatip Lisesine de kayıt yaptırabilirler. Mesleki Açık Öğretim Lisesine kayıt yaptıran öğrenciler, mesleki eğitim merkezinde karşılığı olan derslerden yüz yüze eğitim programına devam ettirilmez.

17-) Mesleki eğitim merkezinden aldığım “aşçılık, kuaförlük, kaynakçılık vb.” meslek dalında KALFALIK belgem var. Mesleki Açık Öğretim Lisesinde aynı dallardan kayıt yaptırdığımda ne gibi avantajım olur ?

Mesleki Açık Öğretim Lisesine kayıt yaptıran öğrenciler, mesleki eğitim merkezinde karşılığı olan derslerden yüz yüze eğitim programına devam ettirilmez. Yani karşılığı olan derslerden muaf olarak kredisini almış olur.

18-) Kendimize ait Kuaförlük işyerimiz var, USTALIK ve USTA ÖĞRETİCİLİK belgem yok, yanımızda çalışan ortaokul mezunu ve 25 yaşında olan kızımızı mesleki eğitim merkezine kayıt yaptırabilir miyim?

Kayıt yaptırılmaz. 3308 Sayılı Mesleki Eğitim Kanununa göre çıraklık eğitimi uygulama kapsamında olan 140 meslek dalındaki işyerinde çalışanların mesleki eğitim merkezine kayıt olabilmesi için ilgili işletme yetkilisinin veya işletmede çalışan bir kişinin USTALIK ve USTA ÖĞRETİCİLİK belgesi olması gerekir.

19-) Elektrik tesisatçılığı meslek dalında kendime ait işyeri açmak istiyorum, USTALIK belgem yok, ne yapabilirim?

3308 Sayılı Mesleki Eğitim Kanununun 30.maddesine göre USTALIK BELGESİ olanların veya bunları işyerinde çalıştıranların bağımsız işyeri açabileceği belirtilmektedir. Yani ilgilinin USTALIK belgesi yoksa ve işyeri açmak isterse ustalık belgesi olan bir kişiyi çalıştırması gerekmektedir.

20-) Mesleki eğitim merkezine kayıt olduğumda haftada kaç gün okula geleceğim ?

Mesleki eğitim merkezi öğrencilerinin teorik eğitimi, haftada en az bir, en fazla iki gün olacak şekilde planlanır.

21-) Muhasebe alanında ön lisans mezunuyum. Kuaförlük meslek dalında bir işyerinde çalışırsam mesleki eğitim merkezine kayıt olabilir miyim ?

Kayıt yaptırabilir. En az ortaokul mezunu olmak kaydıyla 3308 Sayılı Mesleki Eğitim Kanununa göre çıraklık eğitimi uygulama kapsamında olan 140 meslek dalında bir işyerinde çalışanlar kayıt olabilir.

22-) Yanımda çalışmakta olan çırak öğrenciye ödediğim maaş için vergi ödeyecek miyim ?

Vergi ödenmez. Çırak öğrenciye ödenecek maaş her türlü vergiden muaftır.

23-) Yanımda çalışmakta olan çırak öğrenci için ayrıca işveren olarak sigorta primi ödeyebilir miyim ?

Mesleki eğitim merkezine kayıt olan öğrencilerin iş kazası ve meslek hastalığı sigorta primi okul tarafında ödenmektedir. İşveren isterse ayrıca sigorta primi ödeyebilir.

24-) Yanımda çalışmakta olan çırak öğrenciye 1850,00 TL maaş veriyorum, doğru mu?

Çırak öğrenciye ödenecek maaş asgari ücretin net tutarın yüzde 30 undan az olmamak kaydıyla üst sınırı yoktur.

25-) Mesleki eğitim merkezinde eğitimler haftanın hangi günleri verilmektedir ?

Hafta içinde her hangi bir gün olabilir. Okul müdürlüğü tarafından okul, öğretmen, işletmeler vb. hususlar göz önünde bulundurularak belirlenmektedir.

26-) Yaşım 41 İlkokul mezunu olarak 2014 yılı ağustos ayında kuaförlük meslek dalında çırak öğrenci olarak kayıt olmuşum. Halen kayıtlı öğrenciyim. Ne zaman KALFALIK ve USTALIK belgesi alabilirim?

09 Aralık 2016 tarihinden önce kayıtlı olan çırak öğrenciler kayıt oldukları tarihteki mevzuata tabi olup, meslek dalının eğitim süresi ilkökul ve ortaokul mezunları için 3 yıl olduğundan 2017 Eylül ayında yapılacak sınavda başarılı olursanız KALFALIK belgesi alabilirsiniz.

İşyerinde çalışarak ustalık eğitimi için kayıt olup, okula devam ettiğinizde bunun süresi de iki yıldır. İkinci yılın sonunda yapılacak USTALIK sınavlarında başarılı olmanız halinde ustalık belgesi alabilirsiniz. Burada dikkat edilecek husus, çırak öğrenci olarak kayıt tarihiniz 09/12/2016 tarihi öncesi veya sonrası olarak dikkate alınacaktır. Ayrıca 09/12/2016 tarihinden sonra ilk defa çırak öğrenci olarak kayıt olmak istenildiğinde ilkökul mezunları kayıt olamazlar.

27-) 1994-1995 eğitim öğretim yılında meslek lisesi elektrik bölümü mezunuyum. Nasıl USTALIK belgesi alabilirim?

3308 Sayılı Mesleki Eğitim Kanununa göre çıraklık eğitimi uygulama kapsamında olan 140 meslek dalında 1985-1986 eğitim öğretim yılı ve öncesi meslek lisesi mezunları sınavsız olarak USTALIK belgesi,

1985-1986 eğitim öğretim yılından sonra mezun olan üç yıllık sistem meslek lisesi mezunları doğrudan USTALIK sınavına girerek,

Dört yıllık sistem meslek lisesi mezunlarına ise (2008-2009 eğitim öğretim yılından itibaren mezun olanlar) mezun oldukları okul müdürlüğü tarafından diploma ile beraber ustalık belgesinin haklarına sahip İŞYERİ AÇMA belgeleri verilmektedir.

28-) Erkek berberliği meslek dalında bir işyerine girip mesleki eğitim merkezine kayıt olduğumda işyerindeki çalışmam kontrol ve takibi yapılacak mı ?

3308 Sayılı Mesleki Eğitim Kanununa göre çıraklık eğitimi uygulama kapsamında olan 140 meslek dalında bir işyerinde çalışıp mesleki eğitim merkezine kayıt olan öğrenciler her hafta okul tarafından görevlendirilen koordinatör öğretmen tarafından kontrol ve takibi yapılmaktadır.

29-) Yanımda çalışan çırak öğrenci iş kazası geçirdi, ne yapmalıyım?

Öğrenci iş kazası geçirdiğinde kazayı takip eden üç gün içerisinde okul müdürlüğüne bildirilip, iş kazası raporunun okul tarafından SGK sistemine girilmesi sağlanmalıdır. Aksi halde cezai müeyyide uygulanmaktadır.

30-) İlkokul mezunuyum, mesleki eğitim merkezine kayıt olabilir miyim?

İlkokul mezunları çırak öğrenci olarak kayıt olamazlar. Açık ortaokul yoluyla ortaokulu bitirdikten sonra kayıt olunabilir.

31-) Genel Lise mezunuyum. Lokantada aşçı yardımcısı olarak çalışıyorum. Mesleki eğitim merkezine kayıt olup USTALIK BELGESİ aldığımda başka ne gibi avantajım olabilir?

Lise mezunları USTALIK belgesi aldığımda isterlerse ilgili alan / dalda meslek lisesi diploması da alabilmektedir.

32-) Usta öğreticilik belgesini nasıl alabilirim?

3308 Sayılı Mesleki Eğitim Kanununa göre çıraklık eğitimi uygulama kapsamında olan 140 meslek dalında ustalık veya işyeri açma belgesi olanlar mesleki eğitim merkezi müdürlüğüne düzenlenen usta öğretici kurslarına katılarak başarılı olmaları halinde usta öğretici belgesi almaktadırlar.

33-) Lisede okuyan oğlum iki yıl üst üste sınıfta kaldı. Bir işyerinde çalışarak mesleki eğitim merkezine kayıt yaptırabilir miyim?

Kayıt yaptırabilirsiniz. 3308 Sayılı Mesleki Eğitim Kanununa göre çıraklık eğitimi uygulama kapsamında olan 140 meslek dalında bir işyerinde çalışmak kaydıyla kayıt olunabilir.

34-) Lise 11.sınıfında okurken evlilik dolayısıyla okuldan ayrılmak zorunda kaldım. Mesleki eğitim merkezine kayıt olabilir miyim ?

Kayıt olabilirsiniz. 3308 Sayılı Mesleki Eğitim Kanununa göre çıraklık eğitimi uygulama kapsamında olan 140 meslek dalında bir işyerinde çalışmak kaydıyla kayıt olunabilir.

35-) İmam hatip lisesinde okuyan oğlum akşamları da lokantamızda bizimle beraber çalışıyor; Mesleki eğitim merkezine kayıt olabilir mi ?

Kayıt olamaz. Ancak Açık Öğretim İmam Hatip Lisesi, Mesleki Açık Öğretim Lisesi veya Açık Öğretim Lisesine kayıt olduğunda aynı zamanda mesleki eğitim merkezine de çırak öğrenci olarak kayıt olabilir.

36-) Her hangi bir meslek dalında çalışan çırak öğrenci mesleki eğitim merkezine kayıt olmak istediğinde diğer gerekli evraklarla beraber “sağlık durumunun girmek istediği meslek alanına uygun olduğunu gösteren sağlık raporu almak zorunda mı ?

Mesleki eğitim merkezine kayıt sırasında öğrencilerden 20/6/2012 tarihli ve 6331 sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanununun 15 inci maddesine göre sağlık durumunun girmek istedikleri meslek alanına uygun olduğunu gösterir işe giriş sağlık raporu istenilmesi zorunludur.

37-) USTALIK belgemi kaybettim yenisini nasıl alabilirim ?

Belge aslı bir kez verilir. Diploma, usta öğreticilik, ustalık, işyeri açma, kalfalık veya öğrenim durum belgesini kaybedenlere bir defaya mahsus olmak üzere öğrenim durum belgesi verilir.

38-) Kantin işletmeciliği meslek dalında mesleki eğitim merkezinden almış olduğum İŞYERİ AÇMA belgem var. Okulların kantin ihalesine USTALIK belgen yok diye beni almadılar. Ne yapabilirim ?

Belgenin üst kısmında T.C. Milli Eğitim Bakanlığı İŞYERİ AÇMA BELGESİ veya T.C. Milli Eğitim Bakanlığı USTALIK BELGESİ yazıyorsa bu belgeler bir birine tanınan bütün hakları kapsar. Yani eş değerdir. İşyeri açma belgesinin alt kısmında “ Bu belge; 3308 Sayılı Meslek Eğitim Kanunu’nca düzenlenen ustalık belgesine tanınan bütün hakları kapsar.” şeklinde açıklama vardır. Genelde Belediye Başkanlığınca verilen işyeri ruhsatı ile M.E.B İşyeri Açma Belgesi bir birine karıştırılmaktadır. Böyle durumda mesleki eğitim merkezi müdürlüğünden yardım alınabilir, veya dilekçe ile başvuru yapıp itiraz edebilirsiniz.

39-) Hazır giyim model makineciliği meslek dalında çırak öğrenci olarak kayıt olup KALFALIK belgesi aldım. Şimdi kuaför yanında çalışıyorum. Tekrar çırak öğrenci olarak kayıt olabilir miyim ?

Hayır tekrar kayıt olamazsınız. Daha önce çırak öğrenci olarak kayıt olup KALFALIK belgesi almış olanlar ancak denklik esaslarına göre başka bir meslek dalından belge alabilirler.

40-) USTALIK belgem var, ayrıca MYK mesleki yeterlik belgesi almam gerekir mi ?

Hayır gerekmez. 3308 Sayılı Mesleki Eğitim Kanununa göre ustalık belgesi almış olanlar ustalık belgelerinde belirtilen bölüm, alan ve dallarda çalıştırılanlar için MYK Mesleki Yeterlilik Belgesi şartı aranmaz.